

Το Γυμνάσιο Κοκκινοχωρίων Πάνου Ιωάννου στην Πορτογαλία με το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα ERASMUS+ (14/03/26 - 21/03/26):

Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού προγράμματος Erasmus+, αντιπροσωπεία επτά μαθητριών και μαθητών του Γυμνασίου Κοκκινοχωρίων Πάνου Ιωάννου με τη συνοδεία δύο καθηγητών, ενός ειδικού συνοδού καθηγητού και της μητέρας μιας μαθήτριας με προβλήματα υγείας επισκέφθηκαν το σχολείο Agrupamento de Escolas do Forte da Casa στην περιοχή Λισαβώνας στην Πορτογαλία.

Το πρόγραμμα ξεκίνησε την 14^η Μαρτίου 2026 και ολοκληρώθηκε την 21^η Μαρτίου 2026. Κατά τη διάρκεια του πραγματοποιήθηκαν από κοινού πολλές ενδιαφέρουσες δράσεις με σκοπό την καλλιέργεια διάφορων δεξιοτήτων τόσο των μαθητών όσο και των καθηγητών και την ουσιαστική επαφή με την κουλτούρα και τη νοοτροπία του σχολείου και της περιοχής. Επίσης, μέσα από τις δράσεις επιτεύχθηκε και ο γενικότερος στόχος του προγράμματος που αφορά την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των μαθητών για περιβαλλοντικά θέματα και θέματα βιώσιμης ανάπτυξης, καθώς και την καλλιέργεια περιβαλλοντικής συνείδησης και ήθους για τη δημιουργία ενεργών πολιτών. Επιπλέον στόχος ήταν ψηφιοποίηση και η διεθνοποίηση, κάτι που επιτεύχθηκε πλήρως με τις κατάλληλες δραστηριότητες. Επίσης, βασικότατος στόχος του προγράμματος ήταν η συμπερίληψη, που επιτεύχθηκε στο έπακρον μιας και η μαθήτρια με λιγότερες ευκαιρίες κατάφερε να λάβει μέρος σε όλο το πρόγραμμα με πλήρη επιτυχία.

Κατά τη διάρκεια της πρώτης μέρας, το Σάββατο 14 Μαρτίου, η αποστολή ξεναγήθηκε στην περιοχή Marquis de Pombal, όπου θα διέμενε. Επίκεντρο ήταν η πρώτη επαφή με την παραδοσιακή αγορά στην περιοχή. Χαρακτηριστικά ήταν οι δρόμοι με τα πολύχρωμα μωσαϊκά, όπου τα ασπρόμαυρα πεζοδρόμια – έργα τέχνης, γνωστά και ως calcada portuguesa, συνδυάζονται με τα πλακάκια azulejos που ντύνουν τις προσόψεις των κτηρίων, καθώς και τα πολύχρωμα κτίρια της πόλης. Αφού γευτήκαμε παραδοσιακές λιχουδιές και ποτά, η ομάδα παρακολούθησε το καλλιτεχνικό πρόγραμμα από καλλιτέχνες της περιοχής και κατέληξε για δείπνο σε τοπική παραδοσιακή ταβέρνα.

Την Κυριακή το πρωί, η ομάδα μας περιηγήθηκε αρχικά στον Βοτανικό κήπο Jardim da Estrela (Estufa Fria), όπου γνώρισε από κοντά την πανίδα της Πορτογαλίας, αλλά και παγκόσμιας φύσης λουλούδια, φυτά, θάμνους και δέντρα σε ένα απεριόριστα ιδανικά διαμορφωμένο χώρο με λίμνες και σπηλιές. Ακολούθως, το μεσημέρι, καταλήξαμε στην παραδοσιακή αγορά στην κεντρική περιοχή της Λισαβώνας, όπου εκεί μετά τα ψώνια μας σε παραδοσιακά και άλλα εκθέματα, πήραμε το κίτρινο λεωφορείο που είναι ένα από τα διώροφα τουριστικά που κάνουν ξενάγηση στην πόλη και στα περίχωρα. Επισκεφθήκαμε την «μπλε» και μετά από ένα σύντομο διάλειμμα τη «λιλά» γραμμή, όπου γνωρίσαμε από κοντά όλα τα μνημεία και τουριστικά εκθέματα της πόλης, όπως: τις δύο μεγάλες γέφυρες της πόλης που αποτελούν τις μεγαλύτερες της Ευρώπης (Βάσκο ντε Γκάμα και 25^{ης} Απριλίου), τη μονή του Αγίου Ιερώνυμου, όπου εκεί βρίσκεται ο τάφος του μεγάλου θαλασσοπόρου Βάσκο ντε Γκάμα, τους μεγάλους ναούς της πόλης, το κάστρο του Αγίου Γεωργίου, το λιμάνι και τις παράλιες περιοχές, τον παλιό εκθεσιακό χώρο της έκθεσης Expo '98, τα κτίρια Βάσκο ντε Γκάμα που μοιάζουν με πλοία, την πανεπιστημιούπολη και πολλά άλλα μνημεία και αξιοθέατα της πόλης. Στο Belem, το μνημείο για τους θαλασσοπόρους (απέναντι από την μονή Ιερώνυμου) συναντήσαμε το σημείο που τελειώνει

ο ποταμός Τάγος και ενώνεται με τον Ατλαντικό ωκεανό. Παντού κυριαρχούσαν το γαλάζιο του ποταμού και τα πολύχρωμα κτίρια.

Το βράδυ δειπνήσαμε σε εστιατόριο της παλιάς πόλης κάτω από το ειδυλλιακά φωτισμένο κάστρο του Αγίου Γεωργίου, όπου γευτήκαμε θαλασσινά παραδοσιακά εδέσματα. Όλα τα γύρω κτήρια της παλιάς αυτής πόλης ήταν στολισμένα και φωτισμένα χωρίς περιττό φωτισμό, αλλά μόνο με τον απλό που ήταν σαν να έλεγε ότι εδώ η ζωή συνεχίζεται από τότε μέχρι σήμερα. Την παράσταση έκλεψε το κτήριο του Δημαρχείου, που κατέληγε στην παραλία, όπου ο κόσμος ήταν μαζεμένος και ρέμβαζε την απέναντι όχθη της Λισαβώνας μιας και η πόλη χωρίζεται στα δύο από τον ποταμό Τάγο. Στην απέναντι όχθη φάνταζε φωταγωγημένο το τεράστιο άγαλμα του Ιησού Σωτήρα που μοιάζει με αυτό του Ρίο ντε Τζανέιρο.

Τη Δευτέρα 16 Μαρτίου το πρωί, η ομάδα μας μαζί με την ομάδα εταίρων μας από το Саконес Κροατίας που ήταν για τον ίδιο σκοπό εκεί και διέμενε στο διπλανό ξενοδοχείο, επισκεφθήκαμε το σχολείο των Πορτογάλων εταίρων σε εργάσιμο χρόνο, όπου γίνονταν κανονικά τα μαθήματα. Η διαδρομή μισής περίπου ώρας ήταν εξίσου καλή μιας και γνωρίσαμε άλλα μέρη της πόλης και συναντήσαμε τα στάδια των δύο μεγάλων ομάδων της πόλης, το κόκκινο της Μπενφίκα και το πράσινο της Σπόρτινγκ. Το σχολείο είναι ένα μεικτό σύστημα σχολείου, όπου στην ίδια περιοχή και ακριβώς δίπλα στεγάζεται το δημοτικό σχολείο, το αντίστοιχο μας γυμνάσιο και τέλος το αντίστοιχο λύκειο που περιλαμβάνει τουριστική κατεύθυνση, επαγγελματική και αντίστοιχες κατευθύνσεις, όπως των δικών μας λυκείων. Τα διάφορα κτήρια διαχωρίζονται επιμελώς με ευδιάκριτη περιοχή. Το σχολείο ονομάζεται Agrupamento de Escolas de Forte da Casa, που σημαίνει Ομαδοποιημένο Σχολείο του Φρουρίου των Σπιτιών. Εκεί επισκεφθήκαμε και τα απομεινάρια του παλιού φρουρίου. Αφού δεχθήκαμε το θερμό καλωσόρισμα από ένστολες μαθήτριες του τουριστικού τμήματος του σχολείου, ομάδα μαθητών που θα μας συνόδευε καθ' όλη την εβδομάδα μας εκεί, από εκπαιδευτικούς, από την υπεύθυνη του προγράμματος και τον Διευθυντή του σχολείου, δόθηκαν τα δώρα που είχαμε φέρι. Έπειτα, ξεναγηθήκαμε στις αίθουσες διδασκαλίας, στα εργαστήρια και στον περιβάλλοντα χώρο του σχολείου από ένστολες μαθήτριες και εκπαιδευτικούς. Οι μαθητές και οι μαθήτριες του Γυμνασίου αντάλλαξαν απόψεις για σκοπούς γνωριμίας με μαθητές και μαθήτριες από την Κροατία και Πορτογαλία για διάφορα κοινωνικά θέματα στην αγγλική γλώσσα με σκοπό την ενίσχυσή της και το σπάσιμο του «πάγου» στις σχέσεις τους. Ακολούθως, έγινε από εκπαιδευτικό του σχολείου διδασκαλία παραδοσιακών χορών της Πορτογαλίας. Επίσης, κατόπιν πρωτοβουλίας του δικού μας συνοδού εκπαιδευτικού έγινε διδασκαλία κυπριακών παραδοσιακών χορών και έτσι δόθηκε η ευκαιρία σε μαθήτρια από την Κροατία να κάνει το αντίστοιχο για παραδοσιακούς χορούς της Κροατίας. Όλα τα παιδιά διασκέδασαν και χόρεψαν με κέφι και ακολούθως αναχωρήσαμε για το ξενοδοχείο μας.

Στην επιστροφή, καταλήξαμε στο κέντρο της παλιάς πόλης όπου συνεχίσαμε την ξενάγηση από μόνοι μας, καταλήγοντας για φαγητό σε εστιατόριο της περιοχής.

Τρίτη, πήραμε το λεωφορείο με τα παιδιά από την Κροατία και καταλήξαμε στο σχολείο. Εκεί ξεκίνησαν οι παρουσιάσεις των τριών χωρών σχετικά με το κάθε σχολείο, τη χώρα, την πόλη, την ιστορία του σχολείου, την κουλτούρα και τον πολιτισμό, την παράδοση, τα φαγητά και το εκπαιδευτικό σύστημα. Με το τέλος της δραστηριότητας, καταλήξαμε στην καφετέρια του σχολείου όπου σερβίρει και φαγητό. Καθήσαμε μαζί και

απολαύσαμε το μεσημεριανό μας που μας το σέρβιραν μαθητές και μαθήτριες του τουριστικού μέρους του σχολείου. Στο μενού περιλαμβάνονταν κοτόπουλο κοκκινιστό με τηγανιτές πατάτες και τοπικές παραδοσιακές λιχουδιές καθώς και γλυκά.

Ακολούθως, τα παιδιά αφού ξεναγήθηκαν στη γύρω περιοχή του σχολείου και είδαν από κοντά τα ερείπια του φρουρίου που δέσποζε της πόλης, όπου και δόθηκε το εν λόγω όνομα, κατέληξαν στα ανοικτά γήπεδα καλαθόσφαιρας και πετόσφαιρας, όπου πέρασαν αρκετή ώρα παίζοντας μεταξύ τους.

Το απόγευμα το πρόγραμμα περιλάμβανε ανακάλυψη της άγριας φύσης. Κάναμε ένα μακρύ περίπατο αρκετών χιλιομέτρων δίπλα από τις όχθες του ποταμού Τάγου, όπου υπάρχει βαλτότοπος και άγρια φύση. Παρατηρήσαμε την χλωρίδα της περιοχής καθώς επίσης αρκετά είδη επιδημικών πουλιών. Πήραμε δείγμα από τη λάσπη της όχθης του ποταμού για μελέτη στο εργαστήριο Χημείας και Βιολογίας του σχολείου. Καταλήξαμε κοντά στη βάση της μεγαλύτερης γέφυρας της Ευρώπης, την γέφυρα Βάσκο ντε Γκάμα. Εκεί υπήρχαν εγκαταστάσεις ανοικτού γηπέδου, δραστηριότητες και εκγυμνάσεις, όπως γήπεδα beach volley και υπαίθρια γυμναστήρια με μηχανήματα εκγύμνασης. Τα παιδιά πέρασαν απίθανο χρόνο παίζοντας, νιώθοντας ευχάριστα και αναπνέοντας τον καθαρό αέρα της ατμόσφαιρας, του νερού, του ποταμού και της φύσης γενικότερα.

Μετά από αρκετή ώρα, πήραμε τον δρόμο της επιστροφής, όπου μέσα από χωμάτινες διαδρομές και γραφικά γεφυράκια καταλήξαμε μέσα από τη φύση του βάλτου στην κοσμογονική περιοχή της πόλης. Εκεί πήραμε το λεωφορείο και με βροχή καταλήξαμε στο ξενοδοχείο μας που ήταν κοντά στο κέντρο της πόλης. Το βράδυ καταλήξαμε σε τοπική τραποζαρία, όπου γευτήκαμε εξαισίες μακαρονάδες και πίτσες.

Την Τετάρτη, πήραμε μόνοι μας το μετρό και καταλήξαμε στη γνωστή περιοχή της έκθεσης Expo '98 και κάτω από τα διάσημα κτίρια Βάσκο ντε Γκάμα που προσομοιάζουν με καράβια, έτσι για να θυμίζουν αλλά και να τιμούν τον μεγάλο αυτό Πορτογάλο θαλασσοπόρο. Αρχή κάναμε με το Μουσείο Επιστήμης, όπου τα παιδιά είχαν την ευκαιρία να γνωρίσουν διάφορες συσκευές που προσομοιάζουν είτε την συμπεριφορά του ζωικού βασιλείου (ταχύτητα αλόγου, αγριόχοιρου και άλλων ζώων καθώς επίσης της ακοής, των σωματικών αντιδράσεων και άλλα) είτε γενικά φυσικά φαινόμενα (αιώρηση στο κενό πάνω σε ποδήλατο σε συρματόσχοινο στον αέρα, εξάσκηση σε μηχανήματα περιστροφής αστροναύτη και άλλα πολλά).

Το μεσημέρι το περάσαμε στα παρακείμενα καταστήματα της ακτής, αλλά και στο τεράστιο εμπορικό κέντρο που δεσπόζει της περιοχής. Αφού γευματίσαμε, επιστρέψαμε και εισήλθαμε στο διάσημο ενυδρείο της Λισαβώνας που είναι το δεύτερο πιο σημαντικό στον κόσμο μετά από αυτό του Τόκιο.

Πριν αρχίσει η ξενάγηση είχαμε την ευκαιρία να χωριστούμε από την ξεναγό μας που ήταν βιολόγος και να παίξουμε ένα παιχνίδι με φωτογραφίες και πραγματικά ζωικά και φυτικά αντικείμενα. Χρησιμοποιώντας αυτά τα αντικείμενα, τα παιδιά έπρεπε να απαντήσουν σε ερωτήσεις για το πώς μπορούμε να φτιάξουμε περιβαλλοντικές πόλεις απαλλαγμένες από ρύπανση και μειώνοντας τη χρήση μηχανικής ή ηλεκτρικής ενέργειας αυξάνοντας τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Ακολούθως εντός του ενυδρείου τα παιδιά είχαν την ευκαιρία να δουν και να μάθουν για διάφορα είδη ψαριών και καρχαριών. Το ενυδρείο ονομάζεται ωκεανοδρείο εξαιτίας του ότι αποτελείται από διάφορα τμήματα από ψάρια από διάφορους ωκεανούς και το δικό τους περιβάλλον. Υπήρχε ο Ινδικός ωκεανός με τα ζεστά του νερά και τα πολύχρωμα του ψάρια, ο Ατλαντικός με τους καρχαρίες του, ο Ειρηνικός και μέρος της Ανταρκτικής με πιγκουίνους, βίδρες (otter), τεράστια και σπάνια ψάρια (ψάρι του ήλιου ή μόνο κεφαλή ψάρι). Μαζί με τα εκθέματα περιλαμβανόταν και μέρος της χλωρίδας της κάθε περιοχής. Το υπέροχο ταξίδι αυτό σε όλους τους ωκεανούς τελείωσε με μια παραθαλάσσια βόλτα με τελεφερίκ κατά μήκος της ακτής. Τέλος, πήραμε τον δρόμο της επιστροφής με το μετρό, όπου το βράδυ δειπνήσαμε σε τοπικό εστιατόριο με ζωντανή παραδοσιακή μουσική.

Πέμπτη, έξω από το ξενοδοχείο μας περίμενε το λεωφορείο για να μας πάει την καθιερωμένη περιήγηση στα σπουδαία και διάσημα μέρη της περιφέρειας της Λισαβώνας. Πρώτα περάσαμε από το σχολείο για να πάρουμε και την τοπική ομάδα μαθητών και καθηγητών. Ακολούθως φθάσαμε στην ιστορική πόλη της Σίντρα που ευρίσκεται σε ένα ορεινό θέρετρο με καθαρό αέρα και αμόλυντο περιβάλλον. Εκεί περιηγηθήκαμε στο ιστορικό κέντρο με τα παραδοσιακά μαγαζάκια, όπου γευτήκαμε τις υπέροχες λιχουδιές ενός τοπικού δεκατιανού. Τα χαρακτηριστικά και γραφικά στενά ανηφορικά σοκάκια μας οδηγούσαν στο κάστρο που δέσποζε στον ουρανό της πόλης λες και άπλωνε ως άγγελος τις φτερούγες του για να μην την αγγίξει κανείς. Μια διαδρομή που σου κόβει την ανάσα και όλο θέλεις να διακόψεις και να κατηφορίσεις από την υπερβολική κόπωση. Το κάστρο είχε τις οχυρώσεις του μετά την κύρια πύλη και στο μέσο μια ιστορική εκκλησία και γύρω γύρω παλιά σπίτια κτισμένα έτσι που να δείχνουν ότι ακόμη και σε δύσκολους καιρούς η ζωή συνεχιζόταν. Στην κατάβαση με τη μεγάλη κατηφόρα ο δρόμος καταλήγει στην κεντρική πλατεία όπου αντικρύζει κανείς το παλάτι της Πένα και το Εθνικό παλάτι της Σίντρα. Η συντήρηση των κτηρίων αυτών δεν ήταν σε καλή κατάσταση και έδειχνε ότι ο πλούτος ήταν μόνο από μέσα και καθόλου απέξω. Η θέα όμως της υπόλοιπης μικρής αυτής πόλης ήταν πανοραμική και έκοβε τις ανάσες από το ύψος των γύρω γειτονικών λόφων. Το κρύο εκεί ψηλά επιβεβαιωνόταν από τον μπόλικο καπνό από τις καπνοδόχους των σπιτιών και τα αναμμένα τζάκια που προσπαθούσαν να ζεστάνουν τους ενοίκους τους. Τα μαγαζάκια με τα διάφορα παραδοσιακά κεντήματα και ενθύμια σε καλούσαν να τα εξερευνήσεις. Τα εστιατόρια και οι καφετέριες άρχισαν να ανοίγουν δειλά δειλά μιας και ακόμα ήταν νωρίς για μεσημέρι. Αφιερώσαμε λίγο χρόνο να μελετήσουμε τη χλωρίδα της περιοχής κάνοντας διάφορες μετρήσεις για την ποιότητα του αέρα και του νερού της περιοχής. Τέλος, δοκιμάσαμε και το περίφημο πορτογαλικό λικέρ κερασιού Guntzio που μας πρόσφεραν σε σοκολατένια ποτηράκια που σμίγουν με τη γεύση της γλυκιάς σοκολάτας και τη θερμή αύρα του αλκοόλ, αυτό που ενέπνεε τους παλιούς θαλασσοπόρους.

Όμως, έπρεπε να πάρουμε το δρόμο για τον επόμενο σταθμό μας, το διάσημο Cabo da Roca και την παρακείμενη παραλία Guincho. Μιλούμε για το ακρωτήριο στο δυτικότερο σημείο της Ευρώπης. Απέναντι δέσποζε ο Ατλαντικός ωκεανός με τα τεράστια και άγρια κύματα του. Πιο κάτω ανατολικά η διάσημη παραλία Guincho. Όμως, ο δυνατός αέρας στο ψηλό αυτό σημείο του φάρου του ακρωτηρίου δεν σε άφηνε να παραμείνεις αρκετή ώρα και να θαυμάζεις την περιοχή. Εκεί συναντήσαμε κοσμοσυρροή από τουρίστες από όλα σχεδόν τα μέρη του κόσμου.

Το ταξίδι συνεχίστηκε πλέον παραλιακά για να μπορέσουμε να εισέλθουμε από τη δυτική πλευρά της Λισαβώνας. Εκεί μας είχε πιάσει πλέον μια δυνατή βροχή. Στα αριστερά μας υπήρχαν αμμουδερές παραλίες με τεράστια κύματα από τον Ατλαντικό. Μετά από λίγη ώρα φθάσαμε στη διάσημη παραλιακή πόλη του Cascais. Κάτι σαν Πορτογαλικό Μονακό, με πανάκριβες μεγάλες κατοικίες, γραφικές μαρίνες με χιλιάδες κότερα, γιοτ, βαρκούλες και караβάκια. Εκεί πήραμε και το μεσημεριανό μας όπου γευτήκαμε ψαρικά και ψάρια για τα οποία είναι γνωστή η Πορτογαλία, τον μπακαλιάρο και τις σαρδέλες. Υπάρχουν τέσσερις τρόποι μαγειρέματος του μπακαλιάρου εδώ όπως σκέτος τηγανιτός, παναρισμένος τηγανιτός, στη σχάρα και στον φούρνο με κρέμα και πατάτες σε μικρή γάστρα. Υπέροχες όλες οι γεύσεις και οι μυρωδιές στον παραλιακό δρόμο και στα παράπλευρα σοκάκια.

Η δυνατή βροχή δεν μας έδωσε περισσότερες ευκαιρίες για ξενάγηση στη πόλη και έτσι πήραμε τον δρόμο της επιστροφής αφού πήραμε και τον καφέ μας σε γνωστή καφετέρια.

Ο δρόμος της επιστροφής μέχρι να βγούμε από την πόλη ήταν φανταστικός. Φαινόταν ότι η βροχή μας τα είχε χαλάσει όλα. Υπέροχες παραλίες με εστιατόρια όλων των ειδών να κρέμονται από τα βράχια και τα τεράστια κύματα να τα σκεπάζουν κυριολεκτικά. Το κτήριο του μοναδικού καζίνο της πόλης, υποδήλωνε ότι ο πλούτος εδώ υπάρχει σε μεγάλο βαθμό.

Μετά από λίγο φθάσαμε στην ιστορική περιοχή του Belém, όπου δεσπόζει το μικρό επιβλητικό κάστρο του με το αντίστοιχο του στην απέναντι όχθη του ποταμού Τάγου. Εδώ πλέον είμαστε στην ιστορική περιοχή με την μονή του Αγίου Ιερώνυμου, όπου μέσα βρίσκεται ο τάφος του Βάσκο ντε Γκάμα, το μνημείο Padrão dos Descobrimentos που είναι αφιερωμένο στους μεγάλους Πορτογάλους θαλασσοπόρους και εξερευνητές επειδή από εδώ ξεκινούσαν τα μεγάλα τους ταξίδια. Δίπλα από τη μονή ευρίσκεται το διάσημο ζαχαροπλαστείο “Pasteis de Belém”, όπου κατασκευάζουν το παραδοσιακό γλυκό “Pasteis da nata” κρυφής συνταγής των μοναχών.

Την τελευταία σχολική μέρα, Παρασκευή 20 Μαρτίου, τα παιδιά ασχολήθηκαν με την Εργασία Arduino με θέμα: «Βιωσιμότητα Περιβάλλοντος και Ψηφιακές Τεχνολογίες». Τα παιδιά χρησιμοποίησαν τις προγραμματιστικές τους δεξιότητες σε ένα ήδη στημένο σύστημα Ανίχνευσης Καπνού, για να εντοπίσουν λάθη και να τα διορθώσουν σύμφωνα με τις γνώσεις τους για τη Βιωσιμότητα και τις Ψηφιακές Τεχνολογίες. Η νικήτρια ομάδα αποτελείτο βασικά μόνο από δικά μας παιδιά που παρουσίασαν τον προγραμματιστικό της κώδικα. Ακολούθως, κάθε παιδί έφτιαξε μια ταινία μικρού μήκους από στιγμιότυπα από όλη την εβδομάδα φιλοξενίας μας με μια εφαρμογή για κινητά τηλέφωνα που εισηγήθηκαν οι οικοδεσπότες. Καταληκτικά, όλες οι αποστολές έπαιξαν ένα ηλεκτρονικό παιχνίδι γνώσεων, εμπειριών και στιγμιότυπων από την εκεί φιλοξενία μας. Τέλος, η όλη σχολική εβδομάδα έληξε με την καθιερωμένη απονομή των διπλωμάτων και των δώρων - ενθυμίων μας από τους οικοδεσπότες.

Το βράδυ, συναντηθήκαμε όλες οι αποστολές σε ένα γνωστό Ιαπωνικό εστιατόριο, το οποίο διάθετε ρομπότ σερβιτόρους και άφθονα γευστικά πιάτα από την Ιαπωνική κουζίνα.

Την επόμενη μέρα, το Σάββατο πρωί πήραμε το τρένο για το αεροδρόμιο της Λισαβώνας για επιστροφή στη Κύπρο. Στις βαλίτσες επιστροφής, προστέθηκαν εμπειρίες που αποκόμισαν τα παιδιά μας και οι εκπαιδευτικοί που είναι ανεκτίμητης αξίας.

Το ραντεβού ανανεώνεται για το 2027, για την επικείμενη επίσκεψη των εταίρων μας και για ακόμη πιο δυνατές στιγμές.